

Startnotitie
**Circulaire
Economie**

Provincie
Limburg

Achtergrond circulaire economie

Van lineair naar circulair

De circulaire economie wint de laatste jaren steeds meer aan belang, zowel op nationaal als lokaal niveau.

In tegenstelling tot het traditionele lineaire model – waarin grondstoffen worden gewonnen, gebruikt en vervolgens weggegooid – **richt de circulaire economie zich op een verminderd en efficiënter gebruik van grondstoffen.**

Eigenschappen circulaire economie

Een circulaire economie kan bijdragen aan verschillende maatschappelijke opgaven.

Maatschappelijke opgaven

Klimaatverandering

Biodiversiteitsverlies

Milieuvervuiling

Leveringsrisico

Beleidsthema's

Energie- en
klimaatbeleid

Natuurbeleid

Lucht-, water-
en bodembeleid

Handelsbeleid

Circulaire
economie

Circulair productontwerp
en verdienen modellen

Circulaire economie omvat **verschillende manieren**, zoals recycling, gebruik van minder grondstoffen en minder schadelijke grondstoffen en de verlenging van de levensduur van producten.

Vermindering
hoeveelheid
input

Levensduur-
verlenging
gebruiksfas

Verlies beperken
door hoogwaar-
dige recycling

Substitutie door
biograndstoffen of
minder schadelijke
grondstoffen

Grondstoffen

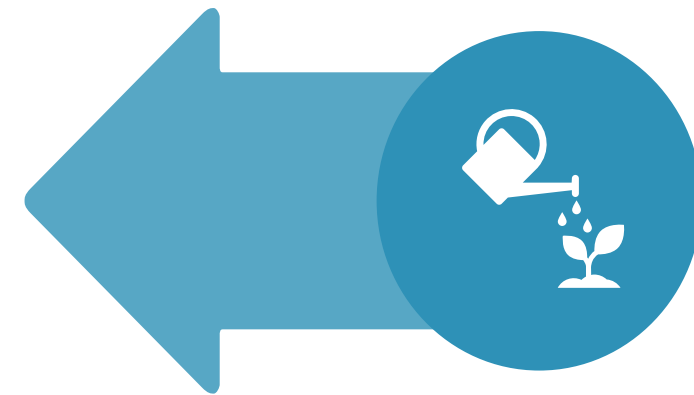
pbl.nl

Bron: Planbureau voor de Leefomgeving. ICER 2025, 18 februari 2025.

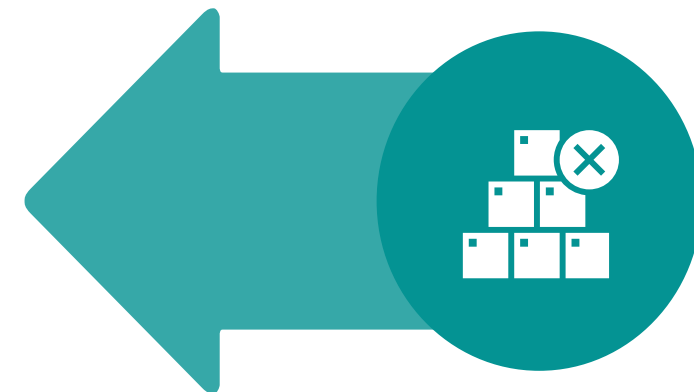
Aanleiding van het onderzoek

Urgentie

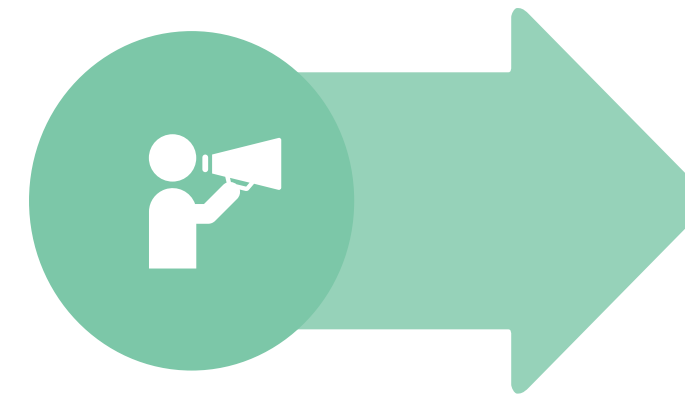
Een circulaire economie is van belang voor een **toekomstbestendige economie**. Het huidige model is niet houdbaar.

Er is **grote afhankelijkheid** van import en de leveringszekerheid staat onder druk.

Doelen lijken niet haalbaar met het huidige tempo¹, **herhaalde oproepen tot versnelling** sinds 2019².

Circulaire initiatieven hebben het **economisch moeilijk** en komen lastig van de grond³.

¹ PBL. Toelichting haalbaarheid halveringsdoel 2030, 18 februari 2025.

² NOS. Nederlanders hergebruiken steeds meer, maar nog niet genoeg, 11 januari 2019.
NOS. 'Overheid moet meer doen om verspilling grondstoffen tegen te gaan', 21 januari 2021.

³ Bijvoorbeeld: De Limburger. Bandenrecycler Black Bear Carbon failliet: streep door fabriek van ruim 100 miljoen op Chemelot, 7 april 2025.

Relevantie voor Limburg

Toegevoegde waarde

- Omvang circulaire economie in Limburg (2022): **€1,7 miljard** ($\approx$ 3% Limburgse BBP) ¹ ²
- 13.500 voltijdsbanen in Limburg ¹

Biedt kansen

- Werkgelegenheid
- Minder afhankelijkheid van import
- Innovatie in bedrijfsleven
- Milieu-, biodiversiteit- en klimaatbescherming

Provinciale inspanningen

- Investeren (oa. via fondsen)
- Faciliteren van samenwerking, kennisdeling en versterken ecosysteem
- Goede voorbeeld geven bij inkoop en aanbesteding
- Doel voor 50% minder grondstofgebruik in 2030 ten opzichte van 2016

¹ https://dataportaal-viewer.prvlimburg.nl/jive?var=ce_20c

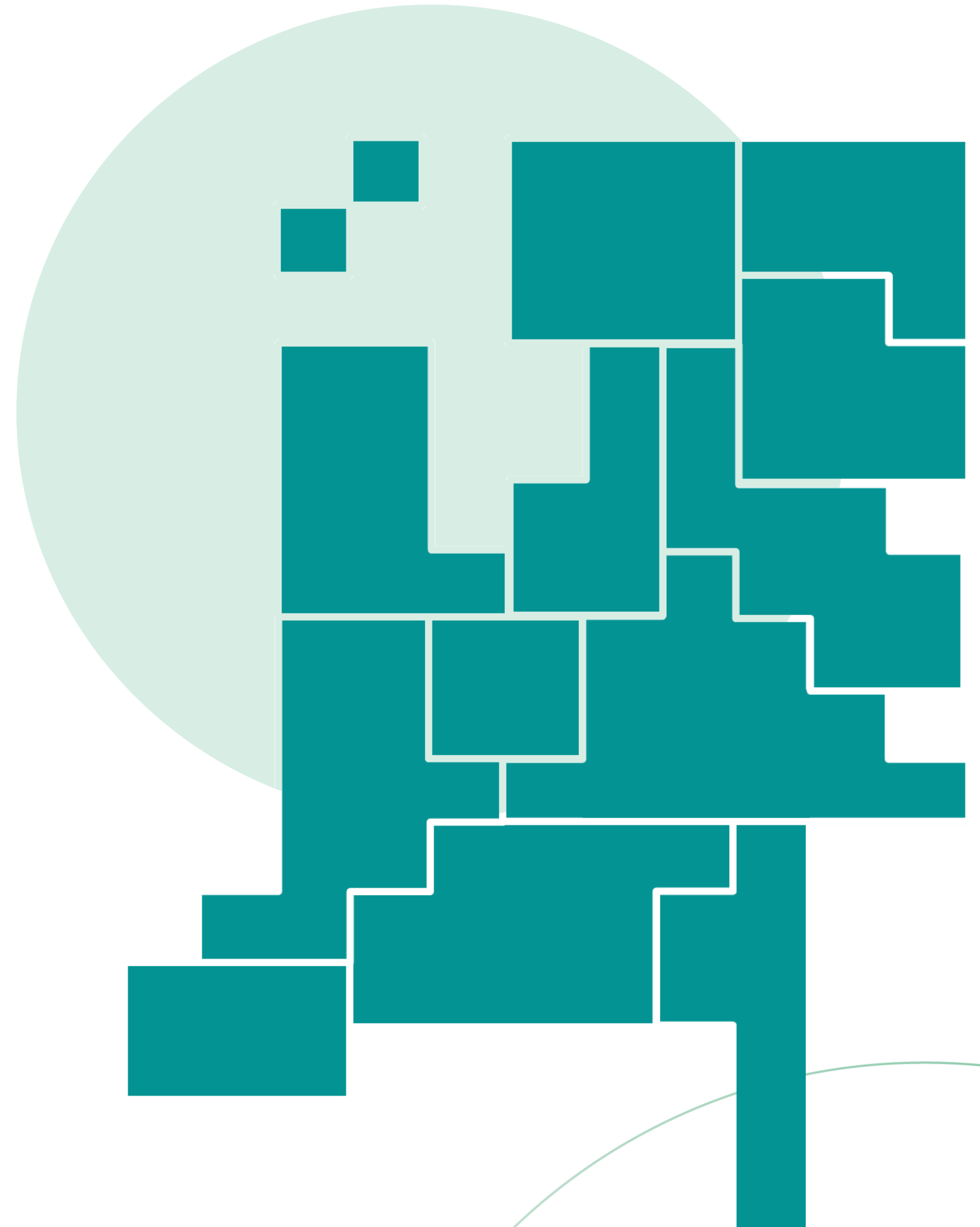
² <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/84432NED>

Landelijke context

Nationale doelen:

- **2030:** 50% minder grondstofgebruik t.o.v. 2016
- **2050:** volledig circulair

Het Grondstoffenakkoord (2017) is een intentieovereenkomst tussen Rijk, provincies, gemeenten en andere partners met de ambitie om transitie naar een circulaire economie te versnellen.

Focus van het onderzoek

Doel van het onderzoek

Provinciale Staten (PS) van Limburg **inzicht geven** in...

- de **stand van zaken**, doelrealisatie en economische impact van circulaire economie in Limburg
- de invulling van de **provinciale rol** bij circulaire economie

Centrale onderzoeksvraag

In hoeverre is het beleid van de provincie doelmatig en effectief in het bevorderen van de circulaire economie in Limburg?

Daarbij richten we ons op...

1. Stand van zaken en doelrealisatie

2. Invulling provinciale rol

Met specifieke aandacht voor...

4 Prioritaire ketens van provincie Limburg

1) Chemie, 2) Land- en Tuinbouw,
3) Bouw, 4) Maakindustrie

Investeringsfondsen

Inkoop van provincie

Onderzoeksvragen & normen

1. Stand van zaken en doelrealisatie

? Onderzoeksvragen

- Wat is de stand van zaken van de circulaire economie in Limburg?
- In hoeverre worden provinciale doelen en beoogde resultaten voor circulaire economie gerealiseerd?
- Wat is de economische impact van circulaire initiatieven van de provincie?

📋 Normen

- Er is inzicht in de mate van doelrealisatie en realisatie van beoogde resultaten; deze worden gemonitord.
- De provincie ligt op koers om de geformuleerde doelen en resultaten voor circulaire economie te behalen.
- De provinciale initiatieven leveren een impactvolle bijdrage aan werkgelegenheid, innovatie en toegevoegde waarde voor Limburg.

Onderzoeksvragen & normen

2. Invulling provinciale rol

? Onderzoeksvragen

- Hoe geeft de provincie in haar beleid invulling aan circulaire economie?
- Hoe geeft de provincie in de praktijk uitvoering aan circulaire economie?

📋 Normen

- Definities, visies, doelstellingen en beoogde resultaten zijn helder en sluiten goed op elkaar aan.
- Provinciaal beleid is zo ingericht dat het circulaire economie bevordert, waarbij er goed gebruik wordt gemaakt van de beschikbare instrumenten.
- Positieve en negatieve duurzaamheidseffecten worden in de uitvoering afgewogen en daarbij worden indien nodig keuzes gemaakt.
- Kansen en bedreigingen voor de doelrealisatie zijn in beeld en daarop wordt door de provincie actie ondernomen.

Aanpak van het onderzoek

Methodiek

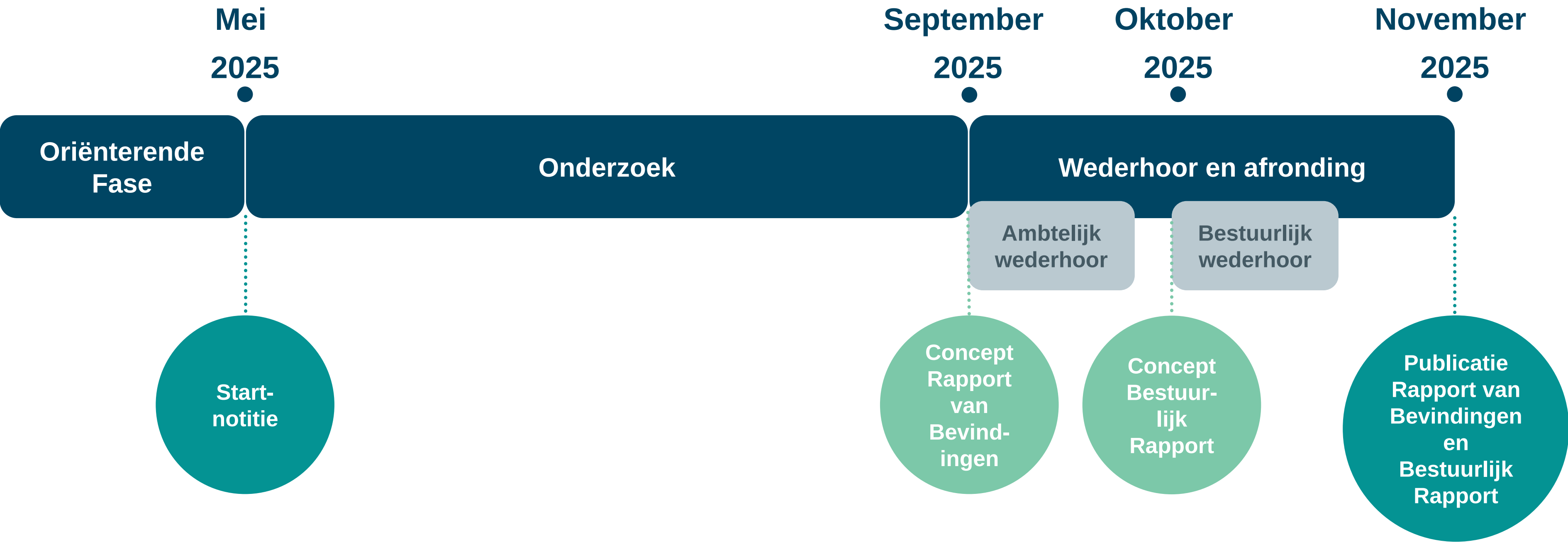
Documentanalyse en data-analyse

- Relevante openbaar beschikbare informatie en data, en beschikbare informatie van de provincie
 - Bv. beleidsdocumenten, (landelijke) onderzoeken, monitoringsgegevens
 - Bij data ligt de nadruk niet op eigen data analyse maar gebruik van bestaande gegevens
 - Waar mogelijk worden beschrijvingen van casussen gebruikt om resultaten te illustreren

Interviews en/of schriftelijke vragen

- Provincie Limburg
- Mogelijk gesprekken met betrokken partners zoals bijvoorbeeld investeringsfondsen en bedrijven

Planning

Zoals gebruikelijk legt de rekenkamer de bevindingen vast in een rapport van bevindingen, dat voor ambtelijk wederhoor zal worden aangeboden aan de provincie. Doel hiervan is de feitelijke juistheid van bevindingen te laten toetsen. Na ambtelijk wederhoor stellen we ook een afzonderlijk bestuurlijk rapport op dat voor bestuurlijk wederhoor zal worden aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten (GS). Voor een uitgebreidere beschrijving van het onderzoeksproces van de Zuidelijke Rekenkamer, verwijzen wij naar ons [onderzoeksprotocol](#).